

Floriade 2012 en GreenPark Venlo

Marion Bakker, Agentschap NL
Michiel Doorn, ARCADIS

De Floriade is 's werelds grootste Wereldtuinbouwtentoonstelling die eens in de tien jaar in Nederland plaatsvindt. Het legt een verbinding tussen tuinbouw, agro-business en kwaliteit van leven. Bij de ontwikkeling van Floriade 2012 is duurzaamheid het leidende principe. Maar hoe stuur je en meet je hierin?

Floriade: de verwachtingen

De zesde editie van de Floriade wordt georganiseerd door Regio Venlo Floriade 2012 B.V. Gedurende de gehele periode worden minimaal 2 miljoen bezoekers verwacht, met piekdagen van 35.000 bezoekers. Per bezoeker wordt een bezoektijd verwacht van gemiddeld zeven uur. Er zijn meer dan honderd deelnemers: tuinen en paviljoens van honderd binnenlandse deelnemers en veertig buitenlandse deelnemers. Daarnaast zijn er wisselende bloemen- en plantententoonstellingen en talrijke restaurants en kiosken. Ontwerp, engineering en uitvoering van de Floriade zijn de verantwoordelijkheid van ARCADIS en aannemer Dura Vermeer. Het basispark is een ontwerp van ARCADIS in samenwerking met Copijn Landschapsarchitecten.

De Floriade wordt aangelegd op een terrein van 66 hectare dat naderhand dienst zal doen als duurzaam bedrijventerrein - Greenpark Venlo. GreenPark wordt een innovatief en onderscheidend bedrijven- en educatiepark in het landschap, waar werk wordt gecombineerd met groen en ontspanning. Op Venlo GreenPark worden tot 2025 naar verwachting gebouwen gerealiseerd met een oppervlak van ongeveer 150.000 vierkante meter, waarvan twee bijzondere duurzame tentoonstellingsgebouwen nu in aanbouw, namelijk Villa Flora en Innovacomplex.

De Villa Flora - waarover op pagina 16 en 17 van dit nummer meer - is een ontwerp van Jon Kristinsson van het gelijknamige architectenbureau in samenwerking met Volantis. Het ontwerp van Innovacomplex is afkomstig van Jo Coenen en Co Architects, evenals het masterplan van Greenpark Venlo.

Duurzame prestaties meten

Floriade 2012 is zowel qua gebiedsontwikkeling als qua invulling en exploitatie een complex project. Er zijn meer dan honderd bedrijven en organisaties betrokken, die moeten werken volgens de afgesproken principes. Dit geldt voor het realiseren van watersystemen en vervoer, tot aan de gebouwen, de horeca op het terrein en de *merchandise*.

Om te kunnen toetsen of al deze bedrijven op een duurzame manier gebouwen en systemen ontwikkelen en diensten leveren, wil de organisatie over een integrale 'duurzaamheidsmeetlat' kunnen beschikken. Er is namelijk geen algemeen beleidskader aanwezig, omdat dit project geïnitieerd is door verschillende bedrijven. Afgezien daarvan is het een koploperproject dat nieuwe wegen baant in voorheen onbekend terrein. Er bestaat nog nauwelijks of geen ervaring om dergelijke projecten te monitoren wat duurzaamheid betreft. En er is geen systematiek beschikbaar die op alle schaalniveaus duurzaamheid meet.

Om een oplossing te vinden heeft de Floriade 2012 BV drie trajecten ingezet. Deze drie trajecten zijn nuttig voor de monitoring van de voortgang, en in combinatie vormen zij ook weer een expressie van de wens om innovatie te promoten (*engine for innovation*). De trajecten zijn:

- De ontwikkeling van een intern managementsysteem voor duurzaamheid.

Cradle to Cradle en de Floriade Venlo Principles

De regio Venlo heeft besloten het Cradle-to-cradle (C2C) gedachtegoed ter inspiratie in te zetten bij de ontwikkeling van de Floriade 2012 en Greenpark Venlo. Dit houdt in dat alle activiteiten worden uitgevoerd volgens geformuleerde duurzaamheidsprincipes en dat alle bedrijven en organisaties die deelnemen aan de Floriade hieraan zoveel mogelijk moeten voldoen. Het algemeen overkoepelend kader wordt gevormd door de Floriade/ Venlo principes. Deze zijn door meerdere *stakeholders* tijdens een iteratief proces opgesteld in 2007.

De Principles zijn als volgt - in het Engels - geformuleerd:

Our mission is to use our Cradle to Cradle framework as an engine for innovation.

Our Cradle to Cradle framework means:

- We are native to our place
- Our waste = food
- Sun is our income
- Our air, soil, and water are healthy
- We design enjoyment for all generations

Our goal is a delightfully diverse, safe, healthy and just world, with clean air, water, soil and power – economically, equitably, ecologically and elegantly enjoyed.

(bron: <http://www.floriade.nl/nl-nl/Organisatie/Floriade-Venlo-Principles.aspx>)

- Actieve deelname aan de Community of Practice Oneindig Laagland, begeleid door Leren voor duurzame ontwikkeling vanuit Agentschap NL koepelprogramma Duurzame Gebiedsontwikkeling.
- Evaluatie van en grondige rapportage over de implementatie van de C2C-principes bij de ontwikkeling van het terrein zelf.

Het interne duurzaamheid managementsysteem is nog in ontwikkeling.

Het nieuwe meten

De themagroep 'Het Nieuwe Meten' maakte onderdeel uit van de COP Oneindig Laagland - zie het artikel op pagina 12 en 13 van dit nummer. De centrale vraag was 'Welke indicatoren helpen bij het sturen op een duurzaam resultaat?' Het Nieuwe Meten gaat uit van een andere benadering van het meten van duurzame gebiedsontwikkeling en begint bij de integrale visie die wordt opgesteld voor het gehele gebied. Op basis hiervan kan worden bepaald wat gemeten moet worden en waarom. Het Nieuwe Meten onderkent ook een aantal belangrijke nieuwe en veelal subjectieve indicatoren, zoals betrokkenheid en vertrouwen. Deze behoeven nog wel verdere uitwerking. Meer over de resultaten van deze themagroep staat in het magazine Oneindig Laagland, december 2010, Agentschap NL, www.lerenvoorduurzameontwikkeling.nl.

Evaluatie implementatie C2C-principes

Michiel Doorn van ARCADIS heeft in opdracht van Floriade 2012 BV onderzoek gedaan en een notitie opgesteld over de procesaanpak en de implementatie van de C2C-principes in het Greenpark. Hierbij is een nieuwe rapportagemethode gevolgd: patroontaal. Het grote voordeel van patroontaal is dat het een standaard format biedt voor het beschrijven van ervaringen en procedures die leiden tot duurzame projecten. Patroontaal kan dus worden gezien als een uiting van systeemdenken, met een focus op de systemen en processen die een rol spelen, en wat minder op de objecten die ze beïnvloeden. <<

Websites

www.agentschapnl.nl

www.floriade.nl

www.lerenvoorduurzameontwikkeling.nl